

III.B. Synsmåter nu i en del større og mindre land.b) Luftvernet.

Utvikling ^{idag gjeldende} Stort sett kan de ^{idag gjeldende} almindelige synsmåter om luftvernet på marken sammenfattes slik:

Flyvevåbnet har mer og mer fått en sterk offensiv karakter. Hurtiggående bombefly vil bli satt inn til kamp mot fiendens flybaser og for å terrorisere civilbefolkningen (den uinnskrenkede luftkrigsføring).

Luftvernartilleriet får dermed øket betydning. Det må sammen med det civile luftvern nødvendigvis beskytte hjemlandets territorium og civilbefolkningen samt dennes interesser,

Utviklingen av bombeflyene og deres taktikk sammen med jageflyenes synkende forsvarsevne har medført at en vesentlig del av tyngden ved luftforsvaret nu ligger på markluftvernet.

Det kan i denne forbindelse være av interesse å nevne hvad riksforsvarets oppgaver er - ifølge general Douhet hvis teori nu følges eller har påvirket mange land i Europa idag - først ^{dele gjeller} og fremst Tyskland og Italia, - dernest England Frankrike, Sovjet og Belgia.

1. Forsvaret på marken: Hæren skal motstå eventuelle fiendtlige angrep og hindre adgangen til landets område. Den råder ikke ^{over} samvirken flyvestridskrefter.
2. Forsvaret på havet: Flåten skal hindre anfallet mot landets havner og oprettholde sjøtrafikken. Forføier heller ikke over samvirkende flyvestridskrefter.
3. Forsvaret av hjemlandet: Territorielt forsvar

mot anfall til lands og til vands er ikke nok. Det må også vernes mot anfall fra luften. Det er det faste luftforsvars oppgave. Det rår ikke over luftstridskrefter. Det skal bestå av luftvern, konsentrert til et lite antall meget viktige punkter. Spredning av luftvernmidlene medfører svakhet på alle punkter. Det faste luftforsvar kompliteres av det civile (passive) luftvern, som bør utvikles så langt at hele nasjonen er organisert.

Til de 3 forsvarsoppgaver må bare de nødvendige krefter settes inn. Forsvaret skal gi flyvevåbnet en tidsfrist, tilstrekkelig for å nå avgjørelsen.

4. Offensiven:

Flyvevåbnet alene anvendes offensivt i hvert fall i krigens begynnelse.

For at denne offensiv skal ha utsikt til å lykkes, bør alle midler anvendes på bygging av et flyvevåben som er så sterkt at det kan påta sig meget vidtgående feltoppgaver.

Gjennom denne kraftutvikling i luften ^{fuld} nåes avgjørelsen på kortest mulig tid."

En ser at de fleste erkjenner den ^{me} uinnskrenkede luftkrigsførings trusel. I ~~de~~ ~~truede~~ ^{og} land hvor det militære luftforsvar var lite effektivt la en ^{derfor} ~~følgelig~~ særlig vekt på utbyggingen av det civile luftvern. Men også det militære markluftvern måtte ^{effektivt} ~~utbygges~~ så kraftig som mulig.

Et civilt luftvern- hvor effektivt, og

hvor godt organisert det enn er - kan bare delvis råde bot på de skader som forårsakes av luftangrep. Det militære luftvern - fly og luftvernartilleri - kan heller ikke være 100 % effektivt. Det vil alltid være fly som unnviker i luftkampen, eller som ikke skades av ilden fra marken, og som kan nå frem til sine mål hvor de sprer død og ødeleggelse ved bombing og/eller gaselegging.

Er det civile luftvern alene er i praksis intet luftvern. Det må utfylles med luftvernartilleri i forbindelse med flyvestridskrefter.

Og disse to vern må være nøie sammenknyttet, arbeide hånd i hånd og er begge like nødvendige.

Man ser den utvikling best i Tyskland, landet som ved Versaillesfreden blev forbudt å ha luftforsvar (fly, kanoner) men som senere (1926) fikk "lov" å vedta visse foranstaltninger av civil art for å beskytte "folk, eiendom og moral".

Det civile luftvern var på det nærmeste ferdigutbygget da Tyskland i 1935 gikk til alminnelig verneplikt og oprustning, til lands, tilvands og i luften.

Den tyngde luftvernartilleriet og det civile luftvern har i landenes ^{Luftforsvar} organisasjoner vil vesentlig fremgå av utredningen om organisasjoner i de forskjellige land.

Fast forsvar.

Her skal nevnes at tendensen går i retning av å la de store byer være beskyttet av et effektivt luftvernartilleri. Med effektivt menes da at det må omfatte de 3 hovedkyststyper:

luftvernkanoner

maskinkanoner

mitraljøser

samt at dette må være utstyrt med alle moderne og automatiske instrumenter, som betinger den høie treffprosent, *og bringer bombe-flyene opp*

Uten et effektivt luftvernartilleri vil en bys civile luftvern være til liten hjelp - skadene ved luftangrep blir for store. Og uten et i fred vel organisert civilt luftvern vil befolkningen stå maktesløs selv om det militære markluftvern er tilstede.

Det gjelder imidlertid ikke å spre luftvernartilleriet. Søker man å stykke opp dette for å få beskyttet flest mulig objekter vil beskyttelsen bli lite effektiv. "En å to kanoner er ingen beskyttelse" sier general Pagesy - en av Frankrikes eksperter på luftvernsområde - "et batteri er noe".

Luftvernartilleriet må konsentreres til de store byer samt viktige industristrøk kraftverker og kommunikasjoner.

Mobilt forsvar.

Felthæren og dens organer må også ha vern mot luftangrep.

Den ^{er} ~~må~~ utstyres med mobile batterier (al-

tid à 4 kanoner) som ved de større enheter (divisjoner, ~~fordelinger~~ og armèkorps) slåes sammen til bataljoner (3 batterier).

En bataljon for divisjonen regnes å være i minste laget da den bare kan gi divisjonen (brigaden) en lokal beskyttelse. Ved siden av 75 mm skyts i mobile bataljoner går tendensen ute i verden i retning av å utstyre de operative enheter med ^{lesere} (40 mm) automatiske luftvernkanoner som er av uvurderlig nytte til bekjemping av fly i høide under 3000 m. Dette skyts er særlig i skuddet fordi det også med held kan løse andre oppdrag ved felthøren.

Passivt vern.

Luftvarslingen.

Denne omfattes ute med allerstørsteste interesse idet effektiviteten av markluftvernet - det militære som det civile - avhenger av en sikker og rask luftvarsling.

Det er en fordel om luftvarslingen kan etableres allerede når krig er å frykte - ved mobilisering av folk som bor på eller i nærheten av de steder hvor luftvarsleposter skal stå. Og luftvarslenettet skal være utbygget i fred. Telefonledninger - permanente - må være lagt fra poststedet til nærmeste telefoncentral, som står i forbindelse med meldecentraler.

Derfor bør ^{en} at tendensen i utlandet er: å ha luftvarslingen ordnet på frivillig basis men under militær ledelse. Eksempelvis:

England: Observer Corps
Danmark: Det frivillige luftmeldekorps

Beskyttelse av civilbefolkningen.*leser*

I de fleste større land er arbeidet i full gang, delvis allerede ordnet.

Land som før mente å ligge i periferien kommer også nu med. De militære autoriteter har stadig søkt å påvirke de ansvarshavende myndigheter, [“]åienseynslig forstår man nu overalt denne saks viktighet.

At interessen er levende viser den omfattende literatur som allerede eksisterer om disse spørsmål.

I erkjennelse av at civilvernet ikke kan improviseres, arbeides nu energisk overalt med å sette det i system med lovforordninger og omfattende tiltak som gjelder:

- 1) Omfattende opplysningsarbeide med utdannelse av instruktører og opprettelse av skoler og kursar. *(Propaganda)*
- 2) Påbud om anordning av tilfluktssteder.
- 3) Tilveiebringelse av sikringsmateriell.
- 4) Hyppige øvelser i sikringstjeneste, mørklegging, lysblending o.s.v.

(Der henvises forøvrig til avsnittet om organisasjoner i en del land. *Tyskland?*)

Tilknytning til de øvrige forsvarsgrener.

Som det vil fremgå av utredningen om organisasjoner er i en del land alle luftvernmidler under felles ledelse. *Sammes*

Begrunnelsen er tydeligvis den at i krig må der være et intimt samarbeide mellom de for-

skjellige operative ledd på luftfronten. Og dette kan ikke improviseres.

Ovelsesmessig vil ulempene ved en delt organisasjon ^{være en kjempe gjering} som man ikke kan komme forbi.

I land hvor for-tiden ikke vinder for sterkt har en kunnet gjennomføre denne fellesledelse f.eks. Tyskland, Jugoslavien, Belgia

Selv om Sverige har sine forbehold på at selv Frankrike er på vei mot dette systemet

I de øvrige land har en inntrykk av at Saken har sine forbehold ^{der viser sig en tendens i samme retning.}

Vanskeligheten er ^{vel} naturligvis at de forskjellige staters organisasjon i de siste år er vokset i en sådan bredde at en kvir sig for å hugge over knuten.

~~En ser forøvrig at f.eks. Frankrike går i denne retning.~~

Erkjennelsen av svakheten i det gamle system er nok til-stede. Herpå tyder bl. a. den ting at i flere land er der særskilte bestemmelser for at ved krigsutbrudd skal ledelsen mest mulig samles. Med den utvikling som pågår i luften er det vel bare et tidsspørsmål når de andre store militærstater følger Tysklands eksempel: å samle flyvestridskreftene, luftvernartilleriet, luftvarslingen og det civile luftvern under felles enhetsledelse.

Her ^{lykkene} vil en gjerne feste sig ved at ved den nye svenske forsvarsorganisasjon blev ~~ikke~~ ^{ikke slått ut fra} luftvern våbnet slått sammen med flystridskreftene.

Kommisjonen begrunner ikke denne løsning av spørsmålet, men anfører bare: *at andre alternativer er bare under "overveies"*

"Fråga har varit å bane, huruvida av luftvärns-
vapnet lämpligen borde bildas en särskild för-
svarsgren vid sidan av de tre övriga."

*Uttryck för att det kan varit skedd på
förel. å denna egen försvarsgrän av
dessa vapen*

Av de militære sakkundige i Sverige be-
traktes dette som en mangel ved organisasjonen
av 1936. at ^{se} dette ikke blev gjort.

I N.M.T. mars 1936 fremkommer en tildels
sterk kritikk av dette forhold og der anføres
at i teknisk henseende hører alle luftvernva-
ben sammen. ⁴ Samme mål; materiell og utnyttelsesmå-
ten er i mange henseender overensstemmende.

Samhørigheten mellem flyvevågen og luft-
vernet må såvel i fredstid som i krigstid være
sterk. De 2 våben så meget som mulig organisa-
torisk forenes. ⁵ Efte underhåndsoplysning fra
en av Sveriges største ekspertes på området
står en slik omordning av luftvernet på trappene

*Se fröreg utliggende avsett
om organisasjon og stillinger i en del
land.*